

OFERTA WDROŻENIOWA

Podatność odmian pigwy wielkoowocowej na zarazę ogniową (*Erwinia amylovora* L.).

Słowa kluczowe: pigwa wielkoowocowa, podatność, zaraza ogniowa, *Erwinia amylovora*

Opis wdrożenia:

Pigwa wielkoowocowa (*Cydonia oblonga*) jest gatunkiem, którego owoce nadają się głównie do przetwarzania. Stanowi doskonałe uzupełnienie diety, gdyż owoce zawierają wiele składników niezbędnych do funkcjonowania organizmu człowieka m.in. kwasy organiczne (jabłkowy, winny, cytrynowy), substancje garbnikowe, pektyny, witaminy, w tym witaminę C, związki antyoksydacyjne, mikro- i makroelementy. Jest też gatunkiem łatwym w produkcji.

Największym problemem jest zaraza ogniowa, na którą pigwa jest bardzo podatna. Czynnikiem sprawczym jest bakteria *Erwinia amylovora*. Objawy choroby obserwuje się na jednorocznych pędach, których końcówki przeginają się tworząc charakterystyczne pastorały. Z czasem zasychają a liście brązowieją i wreszcie obumierają pozostając na pędzie. Na wszystkich zdrewniałych częściach drzewa włącznie z pniem pojawiają się zrakowacenia. Często atakowane są także młode zawiązki oraz owoce, na których pojawiają się przebarwienia oraz ciemne nekrotyczne plamy.

Chorobę zwalcza się stosując preparaty miedziowe wczesną wiosną oraz jesienią, po zbiorze owoców. Trzeba także unikać sadzenia w pobliżu pigwy drzew i krzewów innych roślin żywicielskich m.in. głogu, irgi, jarzębiny, ognika czy świdośliwy. W sezonie wegetacyjnym konieczne jest przeprowadzanie częstych lustracji. Po zauważeniu porażonych pędów trzeba je niezwłocznie wyciąć wraz z kawałkiem zdrowej tkanki.

W ograniczaniu skutków choroby znaczenie ma także dobór odmian. W doświadczeniach porównawczych prowadzonych w SD Dąbrowice (Instytucie Ogrodnictwa) w latach 2015-2019 oceniano 16 odmian pigwy: 'Akademiczka', 'Bereczki', 'Cesar', 'Cydopom', 'Cydora', 'Darunok Onuku', 'Kaszczenko', 'Konstantynopolska', 'Leskovac', 'Marija', 'Pigwa z Mołdawii', 'Portugalska', 'Ronda', 'Uspiech', 'Vranja' i 'Wołgogradzka Aromatna'. Dzięki dużej zmienności genetycznej pojawiły się różnice w podatności ocenianych odmian na zarazę ogniową. Czynnikiem sprzyjającym występowaniu choroby były także warunki pogodowe w sezonach wegetacyjnych. Pierwsze objawy choroby pojawiły się w drugim roku po posadzeniu. W kolejnych latach nasilały się i dotyczyły coraz większej liczby odmian. Biorąc pod uwagę procentowy udział roślin z objawami choroby oraz liczbę wypadłych drzew dla każdej z odmian, podzielono je na grupy podatności. Do grupy mało podatnych zaliczono odmiany: 'Bereczki', 'Cydora', 'Pigwa z Mołdawii', 'Ronda', 'Wołgogradzka Aromatna' oraz 'Kaszczenko'. Natomiast bardzo podatnymi okazały się odmiany 'Cydopom' i 'Konstantynopolska'. Pozostałe odmiany rosnące w doświadczeniu charakteryzowały się średnią podatnością na tę chorobę.

Objawy zarazy ogniowej na pędzie pigwy (NK)

Objawy zarazy ogniowej na zawiązku (NK)

'Bereczki' (DK)

'Cydora' (DK)

'Kaszczenko' (DK)

'Ronda' (DK)

(fot. D. Kruczyńska - DK oraz N. Kowara - NK)

Innowacyjność wdrożeniowa –efekty gospodarcze i społeczne

Wiedza o podatności odmian pigwy wielkoowocowej na zarazę ogniową ułatwi producentom podjęcie decyzji o wyborze odmiany. Będzie pomocna także przy zwalczaniu choroby. Zatem łatwiejsze będzie ograniczanie strat związanych z wypadaniem drzew oraz utratą plonu.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Sadownicy, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, ogrodnicy - amatorzy a także wszyscy zainteresowani produkcją owoców pigwy na potrzeby przemysłu przetwórczego oraz na własny użytek.

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Odmianoznawstwa, Szkółkarstwa i Zasadów Genowych

Autor:

dr Dorota Kruczyńska
Tel. 46 8345448; E-mail: dorota.kruczynska@inhort.pl

Współautorzy:

Norbert Kowara

Praca wykonana w ramach Programu Wieloletniego IO 2015-2020, Zadanie 1.4: „Nowe gatunki dla poszerzenia i zróżnicowania produkcji roślin ogrodniczych, w tym żywności funkcjonalnej”.